

Коучинг тақырыбы:

**Сабақ беру үдерісіндегі кері байланыстың
маңыздылығы және түрлері .**

**Өткізген: Масакова Майра Алдабергеновна
Альжанова Макпал Амановна**

2015-2016 оқу жылы

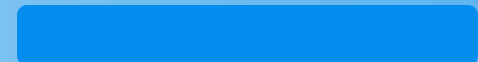

Сабак беру үдерісіндегі кері байланыстың маңыздылығы және түрлері

2015-2016 оқу жылы

Мақсат:

Мұғалімдерге сабақтағы кері байланыс жайлы, оның түрлері, әдістері жайлы мәліметтер алуға жағдай жасау.

Оқушылардың көңіл- күйіне, сабақтағы іс-әрекетке, оқу материалдарына рефлексия жасау жолдарын жоспарлауды бірлесіп қарастыру.

Коучинг ережесі

```
graph TD; A[Коучинг ережесі] --> B[Қатысушыға сенім арттыру]; A --> C[Сөйлеушіге құрмет көрсету]; B --> D[Болып жатқан нәрселерге белсене қатысу]; C --> E[Осы мезетте және қазір принциппен қатысу]; D --> F[Тыныштық сақтау]; E --> F;
```

Қатысушыға сенім арттыру

*Сөйлеушіге құрмет
көрсету*

*Болып жатқан нәрселерге
белсене қатысу*

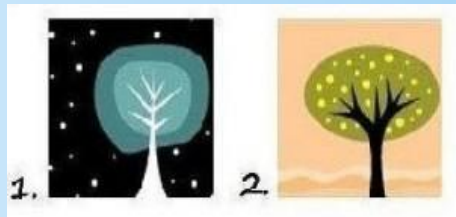
*Осы мезетте және қазір
принциппен қатысу*

Тыныштық сақтау

Тапсырма

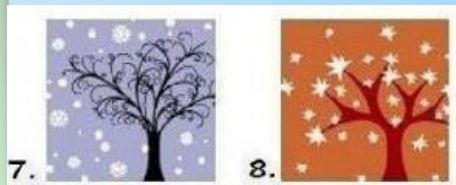
Сабақ үдерісіндегі кері байланыстың маңызы

Кері байланыс түрлері

Сауалнама, сұрақ-жауапқа құрылған кері байланыс түрлері

Кері байланыс ұсынудағы ережелер

Кері байланыс – адамның
өзі куә болған оқиғаға
немесе басқалардың
әрекетіне айтылған пікірі.

**Кері байланыс әрекетін ұйымдастыруда
көзделетін басты мақсат:**

**Оқушының саналы ішкі
рефлексиясын даярлау, сол
арқылы қазіргі кездегі маңызды
болып саналатын өз бетімен
еңбектену, бәсекеге қабілетті
болу, алғырлық сияқты
қабілеттерін дамыту.**

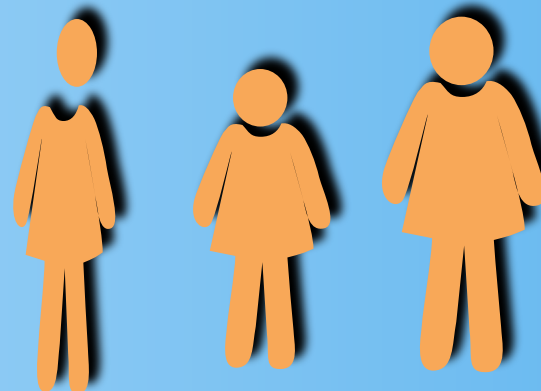

Кері байланыс...

Кері байланысты мұғалім

Кері байланыссыз мұғалім

Оқуды оқыту жағдайына қарай түрі мен мазмұнын әдісі мен тәсілін бейімдейді, тиімді оқытады.

Үйреншікті оқыту түрін өзгертпейді, оқытуда бір ғана әдіспен оқыту түрін пайдаланады.

Кері байланыс

Бақылау,
түйінді

Сауалнама,
сұрақ-жауап,
кесте, сурет

Эмоциялық күйді,
іс-әрекетті, материалды,
мазмұны

Жазбаша,
ауызша

Жеке,
топтық

Кері байланыстың әдіс-тәсілдер

Көңіл-күй мен
эмоциялық
жағдайды
анықтауға арналған

- ✓ «Ауа райы»,
- ✓ «Бағдаршам»
- ✓ «Алма ағашы»
- ✓ «Бір сөзбен»

Сабақтағы
іс - әрекетке

- ✓ «Табыс
сатысы»
- ✓ «Таңдау»

Оқу
материалының
мазмұны

- “Синквейн”
- “Аяқталмаған
сөйлемдер”
- «Плюс, минус,
ҚЫЗЫҚТЫ»

Көңіл – күй мен эмоциялық жағдайды анықтауға арналған

- «*Ауа райы*»
- «*Бағдаршам*»
- «*Алма ағашы*» Оқушыларға сабақ басында екі түсті “алма” беріледі. Сабақ соңында оны алма ағашына ілу керек. **Жасыл** түсті алма – мен бүгін бәрін жақсы орындадым деп ойлаймын: менің көңіл – күйім көтеріңкі. **Қызыл** түсті алма – мен тапсырманы орындай алмадым, көңіл – күйім жоқ.
- «*Бір сөзбен*» Оқушылар өздеріне берілген 12 сөздің ішінен, өздерінің бүгінгі сабақтағы жағдайын сипатайтындай 3 сөзді таңдап айтады. *Төзімсіздік, *Ашу, * Қуаныш, * Немқұрайлылық, *Қанағаттану, *Шабьт, *Зерігу,* Алаңдау, * Тыныштық, * Сенімділік, * Сенімсіздік, *Рахаттану.

Сабақтағы іс - әрекетке кері байланыс.

- **«Табыс сатысы» әдісі:** кәдімгі сатының суреті, сатының
- 1 - ші баспалдағы *Мен..... БІЛЕМІН,
- 2 - ші баспалдағы *мен..... ТҮСІНЕМІН,
- 3 - ші баспалдағы *Мен..... ЖАСАЙ АЛАМЫН
- **«Таңдау» әдісі.**
- 1. Маған сабақ қызықты _____ қызықсыз болды деп ойлаймын.
- 2. Мен сабақта: үйрендім көп нәрсені _____ үйренгенім аз болды.
- 3. Мен басқаларды мұқият _____ зейінсіз тыңдадым.
- 4. Мен пікірсайыстарға жиі _____ сирек қатыстым
- 5. Мен сабақтағы өз жетістіктеріме ризамын _____ риза емеспін.
- Бұл карточканы таратып бергенде оқушылар өздерінің сабаққа қатысу деңгейі мен сабаққа деген ынтасын білдіретін сөйлемдердің бірінің тұсына «+» белгісін қою тапсырылады.

Оқу материалы мазмұнының кері байланысы

- **“Синквейн” әдісі, оқушының оқып отырған тақырыпқа қатысты – әрекетін анықтауға, бұрынғы білім мен жаңаны түсінудің арақатынасын жалғастыруға мүмкіндік береді.**
- **“Аяқталмаған сөйлемдер”**
- * Бүгін мен..... білдім * ..... қызықты болды. * ..... қиын болды.
- * ..... тапсырманы мен орындадым. * ..... екенін түсіндім.
- * Мен енді..... білемін. * Мен..... сезіндім
- * Мен..... білім алдым. * Мен..... үйрендім.
- * ..... менің қолымнан келді. * Мен..... жасай алдым
- * Мен..... жасап көруге талпынамын. * ..... мені таң қалдырды. *
Сабақ менің өміріме..... берді. * Менің..... жасағым келді
- **«Плюс, минус, қызықты» Эдвард де Боно (1968 ж)**
- «Плюс» - оң әсер еткен фактілерді, алған, білімдері жайлы жазады.
- «Минус» - “қолымнан келмей жатыр” немесе “ түсініксіз болып тұр ” деген ойларын жазады.
- «Қызықты»- деген бағанға өздеріне не қызықты болды соны жазады, немесе не жайында көбірек білгісі, соны жазады

Өркениеттіліктің басты міндеті – адамды ойлау білуге үйрету. *Эдисон*

РЕФЛЕКСИЯ БӨЛІМІ

БАҒДАРШАМ

Мүлдем түсінбедім

Күмәнім бар

Сұрақтарым бар

Аты: _____ Сабақ не туралы болды? _____

Бүгінгі сабақ саған ұнады ма?

Бұл сабақ қиыншылықты қиын болды?

Қиын емес

Қиын, бірақ нәтиже шығардым

Қиын, бірақ өсетін шығардым

Қиын, бірақ сабақты игергенім

Қиын, бірақ қарамастан тапсырманы орындай алдым

Бүгінгі сабақтың соңында қандай сезімде болдың?

Мұңал сезімде

Сенімсіз

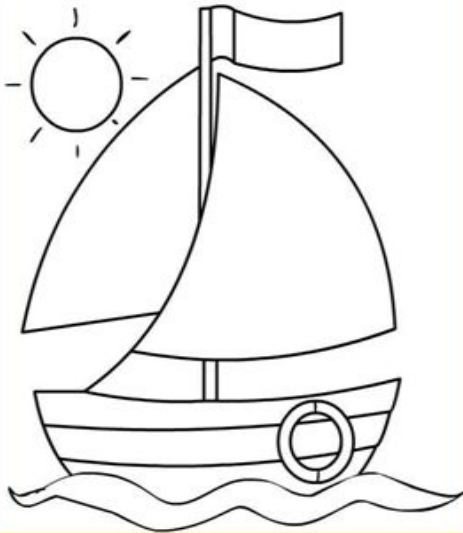
Адал сезімде

Сенімде

Өте сенімде

КЕРІ БАЙЛАНЫС

- Егер саған сабақ ұнаса және тапсырманың барлығын сәтті орындаған болсаң, желкенді **жасыл түске** боя;
- Егер сен сабақта белгілі бір қиындықты кездестірген болсаң, желкенді **сары түске** боя;
- Егер саған сабақ барысында тапсырмаларды орындау қиын болып, мұғалімнің көмегі қажет болса, желкенді **қызыл түске** боя.

Егер қаласаң, кемеңі де бояуыңа болады

Кері байланыс

«Бес саусақ» әдісі

1. **Бас бармақ** – басты мәселе. Бүгінгі сабақта ең құнды мәселе қандай болды.
2. **Балалы үйрек** – бірлесу. Мен топта қалай жұмыс жасадым? Кімге көмектестім? Кімге риза болдым?
3. **Ортан терек** – ойлау. Мен бүгін қандай білім мен тәжірибе алдым?
4. **Шылдыр шүмек** – шынайылық. Сабақ маған ұнады ма? Неліктен?
5. **Кішкентай бөбек** – көңіл-күй ахуалы. Мен сабақта өзімді қалайша сезіндім.

Аты - жөніңіз: .....

Мектебіңіз: .....

Коучинг сабағына баға беріңіз:

- 😊 - өте жақсы
- 🙂 - жақсы
- 😊 - жақсы емес

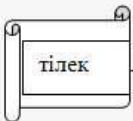
«5 саусақ» әдісі

- **Бас бармақ** – мен үшін маңызды және ҚЫЗЫҚ
- **Балан үйрек** – маған түсініксіз болды
- **Ортан терек** – маған жеткілікті болмады
- **Шылдыр шүмек** – менің көңіл күйім
- **Кішкене бөбек** – менің ұсынысым

Қорытынды:

Талдау жасаушының аты-жөні, қызметі: _____

Күні: _____

Қолы: _____

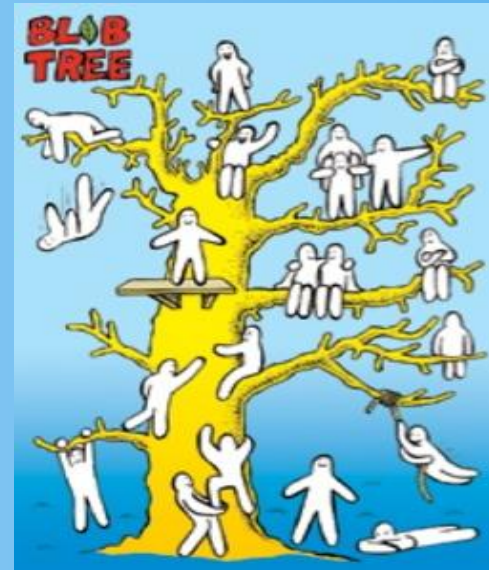
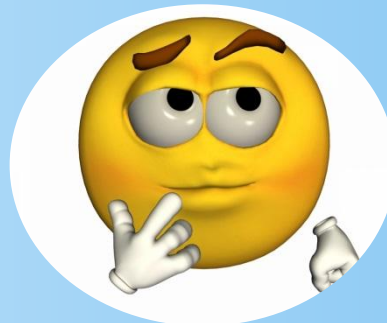

Кері байланыс парағын толтыру

Мақсат пен
міндеттер:

Сабақта не
білдім?

Қосымша
біліп
келемін.

Кері байланыс

**Көңілсіз,
қызықсыз болды**

**Көңілді,
қызықты болды**

Сұрақтарым бар

**Тақырыпты
түсіндім**

**Сабақта берілген
тапсырмаларды
орындадым**

**Жаңа мағлұматтар
білдім**

Көңіл-күйді салу

- Оқушылар көңіл-күйді қарындаш, маркер, фломастер, акварель бояумен салады. Олардың суреті смайлик, жапырақ, гүл, өсімдік, жануар, геометриялық фигуралар, күн, немесе бұлт түрінде болуы мүмкін.
- Суреттерді топ ішінде шеңбер бойынша жіберіп, толықтыруға болады. Оны автор тарапынан топ ішінде немесе бүкіл сыныпқа түсіндіріледі. Суреттерді талқылаудан кейін қабырғаға іліп қойған орынды.
- Суреттерде қолданылған түстер бойынша оқушылардың көңіл-күйі мен өздерін қалай сезінгендіктерін анықтауға болады. Макс Лютердің түстерге берген мінездемесін қолдануды ұсынады.

Көңіл-күйді салу

- ✓ **Қанық қызыл, алқызыл түс** – агрессия, ашу, толқығанды білдіреді;
- ✓ **Жұмсақ қызыл түс** (раушан, апельсин түсті) – қуаныш пен шаттықты білдіреді;
- ✓ **Көк түс** – мұңлы, бәсең көңіл-күй, шаршау, дем алғысы келетінді меңзейді;
- ✓ **Жасыл түс** – белсенділік, сонымен бірге бұл түсті тым көп қолданса, баланың қорғансыздығын көрсетеді, оның қорғаныш іздейтіндігін білдіреді;
- ✓ **Сары түс** – сабырлық түсі (қуаныш түсі) алайда бұл түске тым көп көңіл бөлу баланың бәсең бола бастағанын көрсетеді;
- ✓ **Күлгін түс** – алаңдаушылықты білдіреді, көңіл-күйі түсіңкі;
- ✓ **Бозғылт түс** – бала өз мүмкіншіліктерін ашпайды, оны бір нәрсе шектейді, қобалжуды тоқтады;
- ✓ **Қара түс** – көңілі пәс, бәрін де жоққа шығару, жұмыс жасауға құлықсыз, өзін аса бағалайды, немесе жақтырмайды деп ойлайды;
- ✓ **Қоңыр түс** – бәсең, алаңдаушылық пен өзіне-өзі сенбеушілікті көрсетеді.

«Кемпірқосақ»

Тақтадағы кемпірқосақ суретіне өз есімдері жазылған стикерді желімдейді. Олар ең төменгі күлгін түстен ең жоғары орналасқан қызыл түске стикерді желімдеу арқылы өздерінің сабақтағы түсінік (немесе көңіл-күй) деңгейін білдіреді.

«Екі жұлдыз, бір тілек»

«Менің сабақтан кейінгі әсерім» кестесі

Қандай ой пайда болды?	Не сезіндім?	Не ұнады?	Не қиын болды?

«Күн көзі»

Оқушылар сабақ туралы өз ойларын сары түсті жолақ қағаздарға жазып, тақтада салынған күннің суретіне барып жапсырады. Тапсырма соңында барлық пікірлер оқылып, сабаққа қорытынды жасалады.

«Шеңбердегі доп»

Оқушылар шеңберлене отырып, бір-біріне кішкене допты лақтырады (немесе жүректің кішкене сұлбасын сағат тілі бойынша жылжытып отырады). Доп қолына тиген оқушы сабақ туралы бір сөйлем айтады.

6 ойлау қалпағы

Ақ қалпақ – ақпараттар, фактілер

Қызыл қалпақ – ішкі сезім

Қара қалпақ – логикалық негативті ойлау

**Сары қалпақ – логикалық позитивті
ойлау**

Жасыл қалпақ – шығармашылық ойлау

Көк қалпақ – ойлау процесін басқару

Қорытынды

- ✓ Оқу/оқыту мен үйренудің/ үйретудің қалай жүріп жатқандығын, оның сапасын анықтау мүмкіндігін береді
- ✓ Оқу мен оқушылардың жетістіктері мен кемшіліктерін анықтауға болады
- ✓ Дұрыс жауап немесе бағыт таңдалып, қателерді түзету әрекеттерін іске қосады.

Қатысқандарыңызға
рахмет!

Thank You !

Благодарю
за внимание!

L/O/G/O